

Emigrace a nový začátek v cizí zemi

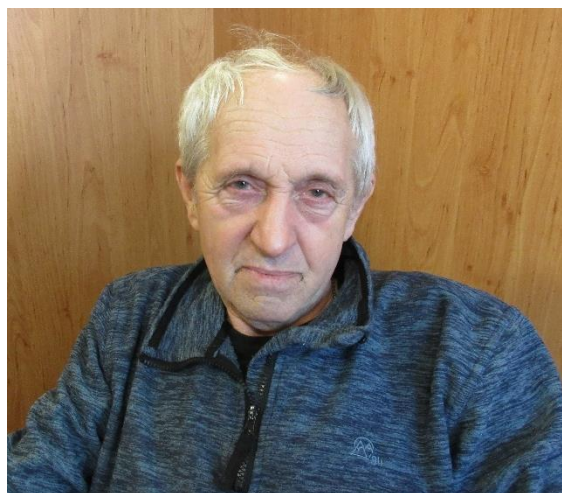

Příběh Oldřicha Paráka

Zpracováno týmem Základní školy Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše 344:

- Ondřej Bureš
- Kristián Strnad
- Ondřej Zeman

Pod vedením pedagoga:
PhDr. Petra Středy, Ph.D.

Oldřich Parák

Oldřich Parák žije v Československu a pracuje v Závodech vzduchotechniky Milevsko. Jeho snem je vydat se za švagrem do Austrálie. Proto se rozhodne k odplutí do Rakouska, kde se následně chce pokusit o emigraci do Austrálie. Dne 9. března 1985 odplouvá na lodi cestovní kanceláře ČEDOK na výlet do Vídně. Co tomuto rozhodnutí předcházelo?

Narodil se 6. dubna 1949 ve Svitavách. Pocházel s početné rodiny. Měl

čtyři bratry a tři sestry. Jeho otec byl krejčí. Jak sám Oldřich Parák vyprávěl, mládí měl pestré. Jeho rodina vlastnila pole, kde musel už od deseti let pomáhat. Největším zážitkem pro něj bylo chodit na pastvu s kozou. Vyučil se klempířem. Roku 1968, kdy byla Československá republika okupována vojsky Varšavského paktu, nastoupil na povinnou vojenskou službu. Nasazen byl do tzv. *Pracovních brigád*, jelikož jeho otec právě v roce 1968 odešel ze strany.

Ve 24 letech postavil společně s rodinou dům, na který získal od státu nenávratnou půjčku 50 000 Kč. Tato částka jim kompletně pokryla náklady spojené s výstavbou a něco jim zbylo pro další potřebu. Oženil se s Hanou Parákovou (roz. Poláškovou), se kterou má dcery Hanu a Lenku. Jako montážní

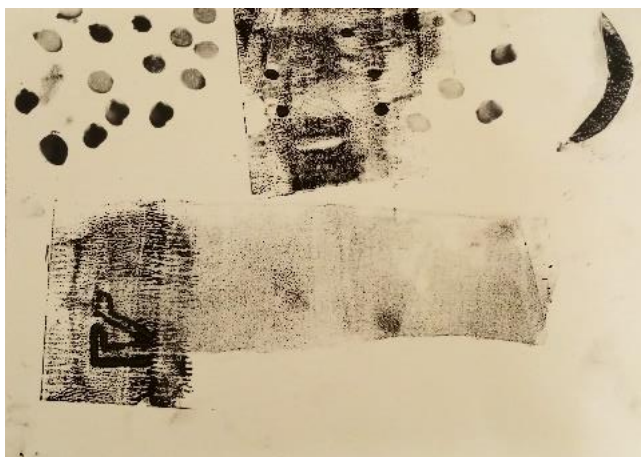

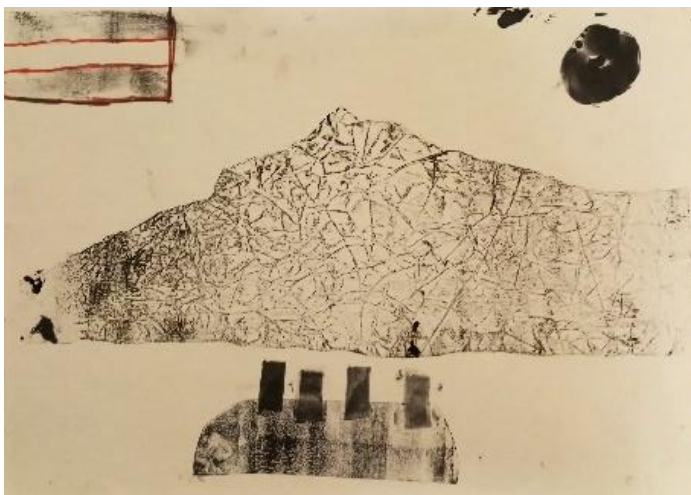
dělník byl zaměstnán v Závodech vzduchotechniky Milevsko.

Na počátku 80. let zatoužil opustit Československo. Nikoli však z politických důvodů, ale protože se tím snažil vyřešit rodinné problémy, ale také proto, že měl, jak sám říká, toulavé boty a toužil se podívat do světa *tam venku*. Lákalo jej cestování, což bylo v zemi, obehnané ostnatým drátem, nemalý problém. Z jeho dvou pokusů o

EMIGRACE		P	33413651
Pracovník	PARAK	Jméno	OLDŘICH
Pracovník	SVITAVY JUGOSLAVSKA B	Adresa	0509
Společnost	BEZ DETI	Číslo	0
Číslo		Pracovní číslo	300685
Číslo	A/D/	EMIGRACE	19.3.85 (16 Kč/leč)
Číslo	XO 421787	YR	522003
	N	C	01
			1*
			TU
	009041	monitř 08	
		La'xody v'zduchotechniky Milevsko	14

emigraci byl úspěšný až ten druhý. První učinil roku 1983. Pokusil se utéct přes Jugoslávii, ale byl zadržen na hranici. Poté prostřednictvím pardubické pobočky cestovní kanceláře ČEDOK získal, díky pomoci svého přítele, místo v zájezdu do Vídně. Několik dní před odjezdem panovaly silné mrazy, proto nebylo vůbec jisté, zda vůbec odplují. Počasí jim nakonec vyšlo a 9. března 1985 odplul z Bratislavy po Dunaji do Vídně.

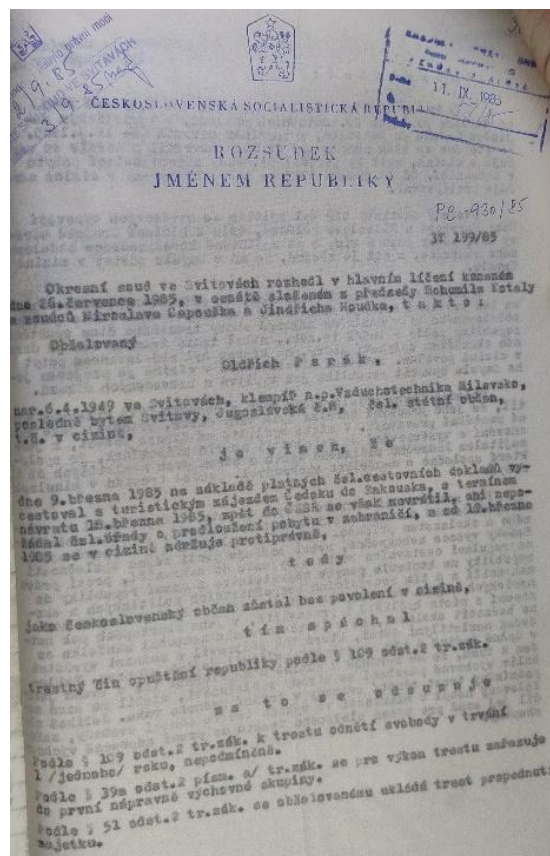
Ještě týž den vystoupil na vídeňském Mexikoplatzu. Při první cestě ponechal na lodi veškerá zavazadla, ale při návratu si je vzal a odešel. To byl jeho poslední kontakt s československou lodí. Loď odplula do Československa 17. března 1985. To již bylo po něm vyhlášeno pátrání. Jeho zaměstnavatel se dotazoval rodiny, z jakého důvodu se bez omluvy nedostavil do práce. Na to rodina nedokázala odpovědět, protože

Oldřich jim oznámil, že odjíždí na služební cestu do NDR.

První den v novém světě se Oldřich Parák rozhlížel po okolí a uvědomil si velikost jazykové bariéry, kterou musí překonat. Tu noc, jelikož neměl kde spát, nocoval někde za Vídní v betonové rouře. Mohlo by to být bez problémů, kdyby předchozí dny nebyly tak silné mrazy, které málem vedly k tomu, že ani do Vídně neodpluli. Druhý den se vydal do ulic. Potkal polského občana, také emigranta, který mu doporučil, aby se dostavil na imigrační oddělení.

Oldřich Parák zůstal ve Vídni. Po třech měsících získal politický azyl. V průběhu dalších týdnů se dotazoval rakouských úřadů na možnost pokračovat v cestě dále do Austrálie. Jelikož ale již získal azyl v Rakousku, Austrálie jej odmítla přijmout. Navíc byl stále ženatý a neměl podstatné důvody, proč by měl získat v Austrálii azyl. Odvolání mu bylo zamítnuto.

Jakmile Oldřich Parák získal azyl, začal pracovat jako pomocný dělník u speditérské firmy Walter, kde zatloukal bedny. Jinou práci zatím nemohl vykonávat, protože dostatečně neovládal jazyk. Mezitím v Československu probíhalo vyšetřování Oldřicha Paráka za nedovolené opuštění republiky. V rámci vyšetřování probíhaly výslechy a bezpečnostní orgány si vyžádaly posudky od různých institucí, jako jsou třeba Závody vzduchotechniky Milevsko, nebo Městský národní výbor Svitavy. Poněkud paranoidní komunistické bezpečnostní orgány nedokázaly pochopit, že rozhodnutí Oldřicha Paráka nebylo nepřátelským činem proti socialistické republice a jejímu zřízení, ale snahou vyřešit si své osobní problémy. Z touhy poznat svět se v jejich očích stal protistátní čin a z tuláka nepřítel státu. Výsledkem šetření byl rozsudek odnětí svobody, udělený v nepřítomnosti, a podmínka, že dokud nebude mít odsouzený jiné než československé občanství, nemůže se do své vlasti vrátit.

Na všech stránkách v této věci uvést: Jednot. číslo: 3T 199/85

Príkaz k dodání do výkonu trestu

KS SNB - oddělení pátrací v Hradci Králové

Okresní soud v Svitavách

Príkaz oby po vypetrání pobytu byl dodán do výkonu trestu do nejblížešího útvaru nápravného zařízení M.V.

Oldřich Parák

1. Jméno a příjmení: Oldřich Parák

2. Datum, místo a okres narození: 6.4.1949 ve Svitavách

3. Stav: ženatý národnost: česká státní příslušnost: čsl.

4. Z povolání poslední: kulklempíř

5. Bydliště poslední: Svitavy, Jugoslávská 8

6. Bydliště dřívější: Svitavy, Jugoslávská 8, t.č. v cizině.

7. Jméno a adresa podniků, v nichž byl posledně zaměstnán: závody vzduchotechniky Milevsko Josef Parák, Františkov, roz. Zouharová, Svitavy, Jugoslávská 41.

8. Jméno a bydliště rodičů: oba bytem Svitavy-Lány, Svitavská 41.

9. Jméno a bydliště manželky (družičky): Hana Paráková, Svitavy, Jugoslávská 8

10. Pohlaví, výška, váha, postava, vlasy, oči, obličej, vlasy:

11. O vypetrání pobytu bylo žádáno dne

Ve Vídni Oldřich Parák žil v české komunitě, která mu usnadnila se v cizím prostředí zorientovat. Převážně díky svému zaměstnavateli, který mluvil spisovnou němčinou, si jazyk začal pomalu osvojovat. Zůstával v kontaktu s rodinou žijící v Československu. Příbuzným zasílal balíky, které byly na čs. poště kontrolovány. Dopisy byly cenzurovány a telefonní hovory

odposlouchávány. Několikrát se některému členu rodiny podařilo za ním vycestovat. Tím se však rázem dostal do hledáčku československých úřadů.

Príkaz k dodání do výkonu trestu | 1988 do usnesení | 157 odš. 3 zák. 141/2005 Sb.

Príkaz č. 38

Príkaz k dodání do výkonu trestu

Okresní soud v Svitavách

Príkaz oby po vypetrání pobytu byl dodán do výkonu trestu do nejblížešího útvaru nápravného zařízení M.V.

Oldřich Parák

1. Jméno a příjmení: Oldřich Parák

2. Datum, místo a okres narození: 6.4.1949 ve Svitavách

3. Stav: ženatý národnost: česká státní příslušnost: čsl.

4. Z povolání poslední: kulklempíř

5. Bydliště poslední: Svitavy, Jugoslávská 8

6. Bydliště dřívější: Svitavy, Jugoslávská 8, t.č. v cizině.

7. Jméno a adresa podniků, v nichž byl posledně zaměstnán: závody vzduchotechniky Milevsko Josef Parák, Františkov, roz. Zouharová, Svitavy, Jugoslávská 41.

8. Jméno a bydliště rodičů: oba bytem Svitavy-Lány, Svitavská 41.

9. Jméno a bydliště manželky (družičky): Hana Paráková, Svitavy, Jugoslávská 8

10. Pohlaví, výška, váha, postava, vlasy, oči, obličej, vlasy:

11. O vypetrání pobytu bylo žádáno dne

ZÁZNAM číslo

Príkaz: navazuje na záznam č. 1

Príkaz k dodání do výkonu trestu

TUC PARÁKOVÁ Elzbieta, 1957, PLK státní přísl., - výjezd do Rakouska na DAZ od čs. emigranta

Seznámeno dne: 14. 11. 1989

Príkaz: navazuje na záznam č. 1

Príkaz k dodání do výkonu trestu

1. dne 31.7.1989 se dostavila na opy TUC PLK státní přísl. PARÁKOVÁ Elzbieta s žádostí o vydání zprávy o zprávy do Rakouska. Převzatá byla uvedla, že chce vycestovat zašitkem srpna na 3 dny na následně DAZU ve výši Kč 700,- v vedeného v sídli Svitavy na následně svého emigračního šéfa Oldřicha PARÁKA, který jí také používá do SBE Svitavy dříve prostředky.

2. Jde o opakovaný výjezd TUC PLK státní přísl. do KS na následně DAZU od čs. emigranta z 7.1985. První cestu uskutečnila koncem srpna 1987.

3. Dokumentovane vytřábeno a potvrzeno seč Svitavy.

4. Záznam postupují oper. součástí a do JPP.

Príkaz: Každý poslat (občas, nej) př. na ministerstvo vnitra

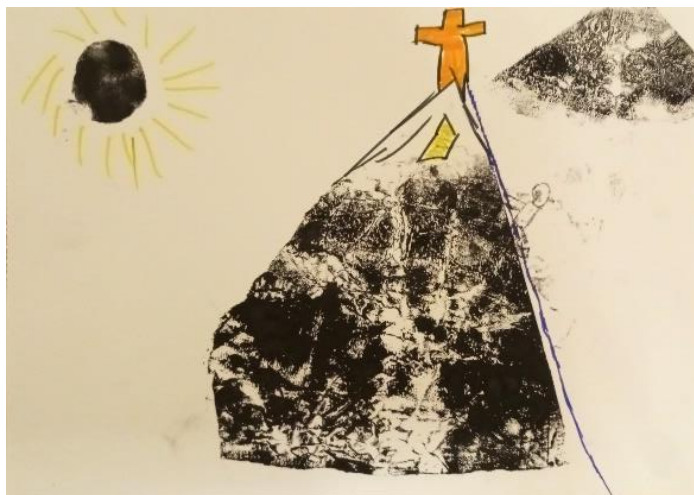
Príkaz: Každý poslat (občas, nej) př. na ministerstvo vnitra

Príkaz: Každý poslat (občas, nej) př. na ministerstvo vnitra

V době příjezdu do Rakouska byl Oldřich Parák stále ženatý. Rozvod nakonec vyřešil přes ambasádu. Po nějakém čase opustil prostředí české komunity ve Vídni, protože se chtěl naučit jazyk. Přestěhoval se do Lince. Zpočátku zde na něj lidé hleděli s nedůvěrou. Nejen jako na imigranta, ale také jako na člověka, který pochází ze země, odkud byla řada z nich násilně odsunuta. Jen s obtížemi jim vysvětloval, že on za odsun nemůže, protože se narodil až deset let poté. V Linci pracoval jako montážní dělník. Získal si zde uznání i přesto, že jeho němčina stále nebyla perfektní. Jak sám uvedl: „Můj zaměstnavatel mi nejdou říkal, že ještě neviděl člověka, který by byl schopen dělat více prací najednou.“ Oldřichu Parákovi nevadilo, když nedělal práci, na kterou byl zaučen, protože ruce jsou od toho, aby se s nimi pracovalo, jak s oblíbenou říká. Pracoval na

na opravách kostelů. Občas, v období zimy, kdy nebylo možné pracovat na montážích, byl bez práce, ale i tak mu jeho zaměstnavatel nabízel nějakou práci bokem.

Ještě před Sametovou revolucí se Oldřich Parák stal rakouským občanem. Mohl pak cestovat do Československa za rodiči a dětmi, protože komunistické orgány už nemají pravomoce ho zadržet coby občana jiného státu. Oldřich Parák popisuje scénu, co se dělo, když přijel poprvé domů. „Objevil jsem se ve dveřích. Když mě můj otec viděl,

vpadly mu slzy do očí. Objali jsme se a oba jsme nebyli od breku daleko. Zeptal se ho, kde je matka. Odpovídá: 'Přijde za chvíli'. Přibližně po třiceti minutách, jeho matka rozrazila dveře, pozdravila a bez jakékoliv emoce šla umývat nádoby.“

V Rakousku našel nejen nový domov, ale i novou rodinu. Znovu se oženil a má dva syny. Po dvanácti letech práce u firmy v Linci, poté, co jeho zaměstnavatel odešel do důchodu, se stal správcem bytových domů. Díky tomuto zaměstnání postupně zlepšil své vztahy s okolím i svoji němčinu. Do té doby, když pracoval na montážích, se se svými sousedy neměl příliš mnoho příležitostí setkávat.

Sousedé ho pak přestali vnímat jako Čecha, který může za to, že byli odsunuti ze své původní vlasti, ale jako člověka, který s tímto odsunem nemá vůbec nic společného. Jako někoho, kdo je jedním z nich. V Rakousku, v Linzi, žije Oldřich Parák dodnes.

Po roce 1989 využil příležitostí, které se nabídky po pádu železné opony a pustil se do soukromého podnikání v Československé, později České republice. V současné době je v důchodu a střídavě žije v České republice a v Rakousku.

Dcera pamětníka žijící v ČSSR

Oldřich Parák s vnoučaty

Pán bůh některým nadělil hlavu, aby s ní pracovali a některým ruce, aby jimi pracovali.